

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۳۰۶

راهنمای دندانپزشک در موضوعات های پزشکی و عوارض مرتبط با آن (ویرایش اول)

تألیف:

دکتر حسن حسین پور

ترجمه:

دکتر حسن حسین پور

استاد بیماریهای دهان، فک و صورت - مرکز تحقیقات بیماریهای دهان، فک و صورت - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر زهره دلیرثانی

دانشیار بیماریهای دهان، فک و صورت - مرکز تحقیقات دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر جواد سرآبادانی

دانشیار بیماریهای دهان، فک و صورت - مرکز تحقیقات بیماریهای دهان، فک و صورت - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر مجید صنعت خانی

استادیار بیماریهای دهان، فک و صورت - مرکز تحقیقات بیماریهای دهان، فک و صورت - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

سحر کریم پور

زهره اوسطی

ساناز کارگزار

دانشجویان دکترای عمومی - کمیته تحقیقات دانشجویی - دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

منیره رسولی

دانشجوی دکترای عمومی - دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تبریز

Ganda, Kanchan M	گاند، کنکان ام.	سرشناسه:
راهنمای دندانپزشک در موقعیت های پزشکی و عوارض مرتبط با آن / تألیف کنکان ام گاندا؛ ترجمه حسن حسین پور جاجرم... [و دیگران].		عنوان و نام پدیدآور:
مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۹۳.		مشخصات نشر:
۷۵۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.		مشخصات ظاهری:
(انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ شماره ۳۰۶).		فروست:
(ISBN: 978-964-5627-18-6)		شابک:
	وضعیت فهرست نویسی: فیا.	
Dentist's guide to medical conditions and complications, 2008.	ص.ع. به انگلیسی:	یادداشت:
ترجمه حسن حسین پور جاجرم، زهره دلیرثانی، جواد سرآبادانی، مجید صنعت خانی، سحر کریم پور، زهرا اوسطی، ساناز کارگزار، منیره رسولی.		یادداشت:
واژه نامه.		یادداشت:
کتابنامه.		یادداشت:
بیماران مزمن -- درمان دندان.		موضوع:
بیماران -- درمان دندان.		موضوع:
بیماری ها -- تظاهرات دهانی.		موضوع:
شرح حال گیری پزشکی.		موضوع:
حسن پور جاجرم، حسن ۱۳۳۵ - ، مترجم.		شناسه رده:
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.		شناسه افزود:
RK۵۵ / ب ۲		رده بندی کنگره:
۶۱۷		رده بندی دیویی:
۴۸		شماره کتابخانه ملی:

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۳۰

راهنمای دندانپزشک

در موقعیت های پزشکی و عوارض مرتبط با آن

(ویرایش اول)

تألیف

کنکان ام. گاندا

ترجمه

دکتر حسن حسین پور جاجرم - دکتر زهره دلیرثانی - دکتر جواد سرآبادانی

دکتر مجید صنعت خانی - سحر کریم پور - زهرا اوسطی - ساناز کارگزار - منیره رسولی

وزیری، ۷۵۴ صفحه، ۴۲۰ نسخه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۳

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۲۹۰۰۰۰ ریال

بسمه تعالی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، یکی از مهم‌ترین وظایف خود را در استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند. بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل‌نرمی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی جوییهای علمی فراهم آورد.

به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دست‌یابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی، به نیازی بیشترین صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گسترش فعالیت‌های مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسئولیت مراکز معتبر دانشگاهی، به شدت در این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به لایزال ماندگاری، از جمله لزوم بررسی‌های دقیق کارشناسی، ویرایش‌های علمی و فنی، و نیز توجه حداکثری به مسائل مالی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاه‌های دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف‌نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند.

مسئولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اتکال به اخلاص و تعهد، تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانش‌های پزشکی را به بهترین شیوه ممکن آفریند و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مترصد دریافت نظرها و انتقادهای بهجا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق به تکمیل آثار منتشره خویش بیفزاید.

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت همه‌جانبه این معاونت، و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخته خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش‌پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گام‌های مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب‌نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

فهرست مطالب

۹	مقدمه مؤلف
۱۱	مقدمه
۱۳	بخش اول: ارزیابی بیماری
۱۵	فصل ۱: دریافت تاریخچه و ایندکس الیوت و تین
۴۵	فصل ۲: ارزیابی بالینی و تأسیسات بیمارستانی مبتلا به بیماری‌های سیستمیک (MCP)
۵۵	بخش دوم: فارماکولوژی
۵۷	فصل ۳: نسخه‌نویسی، فهرست‌های EA و طبقه‌بندی اروپا دوره بارداری FDA
	فصل ۴: بی‌حسی‌های موضعی مورد استفاده معمول در دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۶۹	فصل ۵: ضددردهای مورد استفاده معمول در دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۸۱	فصل ۶: عفونت‌های ادنئوزیک و آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده معمول در دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۱۰۵	فصل ۷: ضدفارچ‌های مورد استفاده معمول در دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۱۳۷	فصل ۸: ضدویروس‌های مورد استفاده معمول در دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۱۴۵	بخش سوم: مراقبت حاد و کنترل اضطراب
۱۴۹	فصل ۹: مدیریت اورژانس‌های پزشکی در مطب دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۱۵۱	فصل ۱۰: آرامبخشی هوشیارانه به روش‌های خوراکی و تزریقی (غیرخوراکی) به منظور درمان دندانپزشکی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۱۸۱	بخش چهارم: سیستم هماتوبونیتیک
۲۰۳	فصل ۱۱: شمارش کامل سلول‌های خونی (CBC): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی

فصل ۱۲: اختلالات همراه با گلبول‌های قرمز (RBC) آتمی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۱۷
فصل ۱۳: اختلالات همراه با گلبول‌های قرمز: پلی سیتی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۳۳
فصل ۱۴: اختلالات همراه با گلبول‌های قرمز: هموکروماتوزیس: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۳۷

بخش پنجم: هموستاز و اختلالات خونریزی‌دهنده همراه.....	۲۴۱
فصل ۱۵: هموستاز اولیه و ثانویه: مکانیسم طبیعی، وضعیت‌های بیماری، و تست‌های انعقادی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۴۳
فصل ۱۶: اختلالات پلاکتی: ترومبوسیتونی، اختلال عملکردی پلاکت و ترومبوسیتوز: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۴۹
فصل ۱۷: بیماری فون ویلبراند: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۵۵
فصل ۱۸: اختلالات انعقادی: وضعیت‌های بیماری شایع در کمبود فاکتور انعقادی، مواد هموستاز موضعی و یا سیستمیک همراه، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۵۹
فصل ۱۹: اختلالات انعقادی: کومادین، هپارین استاندارد، هپارین با وزن مولکولی کم (LMWH): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۶۹

بخش ششم: کاردیولوژی.....	۲۷۹
فصل ۲۰: تب روماتیسمی (RF) ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۸۱
فصل ۲۱: اندوکاردیت عفونی و روماتیسمی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۸۷
فصل ۲۲: هیپرتانسیون و وضعیت‌های پیش از آن: هدف: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۲۹۹
فصل ۲۳: بیماری‌های گردش خون مغزی، حملات ایسکمیک گذرا و حوادث عروق مغزی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۰۷
فصل ۲۴: بیماری‌های گردش خون کرونری، آنژین کلاسیک، آنژین میوکارد: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۱۱
فصل ۲۵: نارسایی احتقانی قلب (CHF): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۱۹
فصل ۲۶: آریتمی‌های قلبی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۲۳
فصل ۲۷: بیماری گردش خون محیطی.....	۳۲۷
فصل ۲۸: تست‌های عملکرد کلیوی، بیماری کلیوی و دیالیز: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۲۹

بخش هفتم: بیماری‌های ریوی.....	۳۳۹
فصل ۲۹: تست‌های عملکرد ریوی و آرامبخشی در بیماری‌های ریوی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۴۱
فصل ۳۰: بیماری راه هوایی فوقانی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۴۵
فصل ۳۱: آسم و اورژانس‌های راه هوایی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۴۹

فصل ۳۲: برونشیت مزمن: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۵۷
فصل ۳۳: آمفیزم: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۵۹
فصل ۳۴: بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۶۱
فصل ۳۵: آپته انسدادی هنگام خواب (OSA): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۶۷
فصل ۳۶: سل: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۶۹
بخش ششم: فارماکولوژی بالینی.....	۳۷۹
فصل ۳۷: داروهای تجویزی و بدون نسخه: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۸۱
بخش هفتم: سیکولوژی.....	۳۸۷
فصل ۳۸: دیابت: قسمت ۱ و ۲: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۳۸۹
فصل ۳۹: نقص عملکرد غده تیروئید، هیپرتیروئیدیسم و هیپوتیروئیدیسم: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۰۳
فصل ۴۰: وضعیت های غده های قشری و مرکزی غده آدرنال: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۰۹
فصل ۴۱: وضعیت های بیماری های غده های قشری و مرکزی غده پاراتیروئید: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۱۹
فصل ۴۲: نقص عملکرد غده هیپوفیز: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۲۵
بخش هشتم: اختلالات تشنجی.....	۴۲۷
فصل ۴۳: تشنج های کلاسیک، صرع کوچک و صرع بزرگ: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۲۹
بخش نهم: بیماری های با وضعیت های گوارشی.....	۴۳۹
فصل ۴۴: وضعیت های بیماری گوارشی و ضایعات دهانی همراه آن: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۴۱
بخش دوازدهم: هپاتولوژی.....	۴۶۱
فصل ۴۵: تست های عملکرد کبدی (LFTs)، هپاتیت و سیروز: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۴۶۳
بخش سیزدهم: پیشگیری و پروفیلاکسی پس از تماس.....	۴۹۳
فصل ۴۶: پروتکل ورود تصادفی سوزن به دست دندانپزشک و پروفیلاکسی همراه با آن در مطب دندانپزشکی.....	۴۹۵
بخش چهاردهم: بیماری های عفونی.....	۵۰۱
فصل ۴۷: ویروس نقص ایمنی انسانی (HIV) و بیماری های منتقله از راه جنسی (STDs): ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی.....	۵۰۳

۵۲۵	بخش پانزدهم: ضایعات دهانی و دندانپزشکی
۵۴۸	فصل ۴۸: مدیریت درمانی ضایعات دهانی در بیماران با ایمنی تخفیف یافته و بیماران با ایمنی کارآمد
۵۴۷	در مطب دندانپزشکی
۵۵۷	بخش شانزدهم: بیمار خانم: بارداری، شیردهی، و پیشگیری از بارداری
۵۵۸	فصل ۴۹: بارداری و شیردهی: ارزیابی، تحلیل، و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۵۷۷	بخش هجدهم: روماتولوژی: بیماری‌های مفاصل، استخوان‌ها، و عضلات
۵۷۹	فصل ۵۰: بیماری‌های روماتیسمی کلاسیک: ارزیابی وضعیت بیماری و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۶۱۹	بخش نهم: بیماری‌های سرطان‌های سر و گردن، لوسمی‌ها، لنفوم‌ها، و مالتیپل میلوما
۶۲۱	فصل ۵۱: سرطان‌های سر و گردن و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۶۶۹	بخش نوزدهم: روانپزشکی
۶۷۱	فصل ۵۲: وضعیت‌های روانی: ارزیابی وضعیت‌های بیماری و راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۶۹۵	بخش بیستم: پیوند اعضا
۶۹۷	فصل ۵۳: پیوند اعضا، داروهای سرکوب‌کننده ایمنی، راهبردهای مدیریت در دندانپزشکی
۷۰۷	بخش بیست و یکم: تست‌های آزمایشگاهی معمول
۷۰۹	فصل ۵۴: پانل جامع متابولیک (CMP) و تست‌های خونی معمول
۷۱۳	پیوست: منابع پیشنهادی
۷۳۷	اسامی داروها
۷۴۷	واژه‌نامه

پیش‌گفتار مؤلف

مقدمه حقیقی پزشکی در دندانپزشکی

امروزه درمان‌های دندانپزشکی چالش‌های بسیاری را پیش روی دندانپزشکان قرار داده است. بیمارانی که طول عمر بیشتری دارند اغلب دندان‌های خود را حفظ کرده‌اند، مبتلا به یک یا تعداد بیشتری بیماری سیستمیک هستند و به طبع معمول چندین دارو مصرف می‌کنند.

همراه با پیشرفت علم دندانپزشکی، دندانپزشکان وظیفه دارند که دارای اطلاعات به روزی در زمینه پزشکی و فارماکولوژی باشند و به همین جهت بهتر است به حق از آنان تحت عنوان "پزشک حفره دهان" نام برده شود.

جای دادن پزشکی در برنامه آموزش دوره دندانپزشکی به صورت یک الزام در آمده است، و این ادغام بایستی از دانشجویان جدیدالورثه آغاز شود تا برای دانشجویان حداکثر فایده را داشته و معتبر باشد. بهترین اقدام ادغام پزشکی در قالب مبتنی بر مسئله‌محوری بر مشکل^۱ و همراه با علوم پایه، فارماکولوژی، پاتولوژی عمومی، پاتولوژی دهان، و دندانپزشکی^۲ باشد. این کار نیازمند یک تعهد حقیقی و توجه پیوسته به این ادغام در تمامی دوره‌های آموزش تئوری بالینی است. تلفیق پزشکی، فارماکولوژی، و درمان بیمار مبتلا به بیماری سیستمیک به بهترین شکل در یک فرآیند هرمی، طی دوره چهار ساله از آموزش دندانپزشکی امکان‌پذیر می‌شود.

دانش‌های پایه زیر به تدریج فراگرفته می‌شوند:

۱. دریافت تاریخچه و معاینه بالینی استاندارد و در یک بیمار مبتلا به بیماری سیستمیک
۲. علائم و نشانه‌های بیماری‌های با اولویت بالا همراه با تست‌های آزمایشگاهی مرتبط با بیماری‌ها
۳. داروهای بی‌حسی، ضد درد، و آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده در دندانپزشکی
۴. تسخه‌نویسی

تاکید بر پگونگی ارزیابی بیمار "نرمال" در سال اول، دانشجویان را برای درک بهتر تغییرات اعمال شدن در اثر وضعیت بیماری در سال دوم تحصیل آماده می‌کند؛ زمانی که دانش تئوری و بالینی از بیماری‌های با اولویت بالا، تست‌های آزمایشگاهی تشخیصی همراه، و لیست طولانی داروهای مورد استفاده در این بیماری‌ها اضافه می‌شود. به منظور استوار ساختن این اطلاعات روش‌های مبتنی بر مورد توصیه می‌شوند.

آموزش پیشرونده تا پایان سال دوم دانشجو را برای "مراقبت از" بیمار "به صورت تئوری" آماده می‌سازد. با آغاز دوره‌های بالینی، دانشجو آموزش می‌بیند که این دانش را طی سال‌های سوم و چهارم تحصیل بر روی بیمار "حقیقی" اعمال نماید.

توصیه می‌شود که دانشجو در طول سال سوم در دوره‌های پزشکی و جراحی بالینی بیمارستانی شرکت کرده و یک دوره متصدی‌گری بیمارستانی را کامل نماید؛ جایی که در آن دانشجو با درمان سرطان سر و گردن، طب اورژانس، مراقبت ویژه، بیهوشی، هماتولوژی، انکولوژی، پیوند عضو، جراحی کودکان و غیره آشنا می‌شود. این دوره دانش و درک بالینی دانشجو را بسط داده، و به علاوه ارتباط بین پزشکی و دندانپزشکی را قوت می‌بخشد.

توصیه می‌شود که دانشجویان طی سال‌های آموزش بالینی مشورت‌های پزشکی بررسی شده توسط اساتید برای بیمار مبتلا به بیماری سیستمیک خود، پیش از درمان دندانپزشکی انجام دهند. این بررسی وضعیت سلامت در هر بیمار به صورت جداگانه کمک خواهد کرد تا دانشجو دانش تئوری خود را در زمینه مراقبت از بیمار به درستی در بالین به کار بندد.

متن حاضر گردآوری از مواد مورد نیاز برای ادغام پزشکی در دندانپزشکی می‌باشد. این کتابی است که دانشجویان و دندانپزشکان انتظار دارند بهره خواهند برد.

متن پیش رو اطلاعاتی را در زمینه فیزیولوژی؛ فیزیولوژی؛ پاتوفیزیولوژی؛ ارزیابی تست‌های آزمایشگاهی؛ فارماکولوژی همراه؛ مدارهای دندانپزشکی؛ و جایگزین‌های پیشنهادی در استفاده از بی‌حسی‌ها، ضد دردها، و آنتی‌بیوتیک‌ها در هر وضعیت بیماری فراهم کرده است.

دانشجو از بخش‌هایی که دریافت تاریخچه و معاینه بالینی؛ بی‌حسی‌ها، ضد دردها، و آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده در دندانپزشکی و فارماکولوژی آن‌ها؛ کنتراست‌ها؛ و مدیریت اورژانس‌های پزشکی در مطب دندانپزشکی را به تفصیل شرح داده‌اند، بهره خواهند برد.

مقدمه

سالیان یگانه هستی را که با لطف بی پایان او توفیق یافتیم تا در جهت خدمتی به جامعه علمی کشور ترجمه کتاب "راهنمای دندانپزشک در موقعیت های پزشکی و عوارض مرتبط با آن" را به پایان رسانیده و آن را جهت استفاده پزشکان خصوصا در رشته دندانپزشکی تقدیم نماییم.

آن چه که در دسترس همکاران ارجمند قرار می گیرد در مقایسه با آثار ترجمه ای مشابه دارای ویژگی هایی از جمله اشاره به فارماکولوژی، تریپتیک، دی در دندانپزشکی، توضیح بیماری های سیستمیک قابل اهمیت و تاثیر گذار، و توجه به مشخصات و آن رهای عملی برای آن ها در رابطه با اصلاحات روش های درمانی در دندانپزشکی می باشد که با نگاه علمی و نثری روان به نکات کلیدی به صورت کاربردی اشاره شده که این مهم می تواند دریافت مطلب را در زمانی کوتاه برای مراجعه کننده به اثر به دنبال داشته باشد تا در جهت هر چه مطلوب تر ارائه خدمات سلامت بر روان بیمار که پزشکی و دندانپزشکی مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به توضیح است که همت جمعی بر آنست که مطالعه و بازخوانی چند باره متون ترجمه شده از اشتباهات احتمالی احتراز شود، اگر چه اعتقاد داریم که این نوشتار هم عاری از اشکال نخواهد بود، لذا ضمن پوزش امیدواریم با انعکاس نکته نظرات سازنده، ما را در جهت تکمیل به اهداف عالی تر یاری فرمایید.

در پایان لازم می دانیم که از زحمات معاونت پژوهشی، سایت تحقیقات دانشجویی و شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد که ما را در انجام این مهم یاری کردند نهایت تشکر و قدردانی را بنماییم.

ترجمان

داد ۱۳۹۲